

**PROGRAMA PENTRU EXAMENUL DE
DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT**

MAIȘTRI INSTRUCTORI

FINISAJ TEXTIL

2007

A. NOTĂ INTRODUCȚIVĂ

Programa pentru examenul de definitivare în învățământ pentru maiștri instructori reprezintă documentul curricular și normativ de bază în temeiul căruia vor fi structurate și asigurate atât orientarea generală în domeniul cunoașterii științifice și didactic/metodice a domeniului de referință, cât și parcurgerea, prin studiu sistematic, a unei tematici adaptate nivelului profesional al cadrului didactic, relevante, moderne și cu o sensibilitate deschidere interdisciplinară.

Programa este concepută ca bază necesară și utilă atât pentru perfecționarea continuă, cât și pentru testarea/evaluarea concepției, cunoașterii, înțelegerii și interpretării principalelor roluri profesionale ale funcției din perspectiva nivelurilor carierei didactice. Acestea se vor corela cu normativitatea psihopedagogică pe baza căreia sunt proiectate, aplicate și inovate structurile și unitățile de competențe - cunoștințele, abilitățile, valorile și atitudinile - corespunzătoare standardelor și statutului asumat/jucat de cadrul didactic în unitățile de învățământ preuniversitar din România

În cadrul acestei programe, de importanță majoră sunt acele componente care vor valoriza **rolul constructiv, coparticipativ al** cadrului didactic în calitatea sa de actor cu statut de educator, de purtător al mesajelor științei și tehnologiei, de reprezentant al comunității profesorilor de specialitate instituția școlară și substanța **competențelor dobândite** de acesta, în concordanță cu motivația profesională, cu o serie de **roluri specifice**.

Au fost urmărite formarea și structurarea competențelor pentru maiștri instructori, cu aplicare la specificul activităților de instruire practică. Pe lângă competențele specifice, în specialitate, sunt vizate competențele pentru îndeplinirea eficientă a unui rol social precum și competențele metodice.

Tematica programei reflectă **ponderile**:

- conținuturilor destinate pentru formarea competențelor științifice (aprox.. 60%);
- conținuturilor destinate formării competențelor didactice, încorporând metodică și aplicațiile școlare ale domeniului (aprox. 30%);
- conținuturilor altor tipuri de competențe necesare cadrelor didactice - competențe cheie (aprox. 10%).

Conținuturile programei urmăresc sporirea flexibilității, mobilității ocupaționale și creșterea gradului de adaptabilitate a maiștrilor instructori la evoluția tehnică, tehnologică și economică în domeniu.

Programa este orientată pe evaluarea calității concepției didactice și a modalităților concrete prin care maestrul instructor pune elevii în situații de învățare eficientă, menite să conducă la formarea competențelor prevăzute în standardele de pregătire profesională. Această orientare este cu atât mai necesară în prezent, când flexibilitatea programelor școlare solicită din partea cadrelor didactice efortul de a concepe procese și parcursuri didactice adaptate nivelului claselor de elevi cu care lucrează și finalităților învățământului tehnologic.

Structura arborescentă și organizarea modulară a curriculum-ului pentru învățământul tehnologic, solicită abordarea structurală a desfășurării procesului de învățământ. Astfel, plecând de la ideea definirii și evaluării competențelor necesare maestrului instructor pentru desfășurarea unui proces instructiv - educativ eficient, programa vizează dezvoltarea următoarelor:

Competențe specifice

- Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice și metodice de specialitate;
- Operarea cu standardele de pregătire profesională și programele școlare pentru proiectarea unui demers didactic adaptat nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei;
- Realizarea corelațiilor intra, -inter și pluridisciplinare ale conținuturilor;
- Proiectarea activităților de instruire practică/pregătire practică în concordanță cu cerințele curriculumului și ale tehnologiei didactice moderne;
- Aplicarea unor forme de management al clasei în funcție de activitatea proiectată;
- Organizarea și coordonarea activității de instruire/pregătire practică în atelierul tehnologic școlar și la agenții economici în scopul formării și dezvoltării competențelor specifice;
- Selectarea și aplicarea metodelor de evaluare adecvate activității de instruire/pregătire practică;
- Comunicarea eficientă cu partenerii în activitatea educațională;
- Exploatarea utilajelor, instalațiilor și echipamentelor în condițiile respectării normelor de protecție și igiena muncii, P.S.I. și protecția mediului înconjurător;
- Respectarea normelor de calitate pentru desfășurarea proceselor, obținerea produselor și oferirea serviciilor;
- Transmiterea, în funcție de particularitățile de vârstă ale elevilor, a conținuturilor astfel încât să dezvolte structuri operatorii, afective și atitudinale;
- Stimularea potențialului fiecărui elev și dezvoltarea creativității.

B. TEME PENTRU DIDACTICA / METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR / MODULELOR DE SPECIALITATE

1. Locul și rolul disciplinelor/modulelor din aria curriculară „Tehnologii” în învățământul preuniversitar; construirea demersului didactic pentru realizarea centrării pe elev.
2. Componentele curriculumului școlar:
  - curriculum național, planuri cadru, arii curriculare, trunchi comun, discipline, module;
  - documente curriculare, Standarde de Pregătire Profesională, planuri de învățământ, programe școlare, manuale școlare, auxiliare curriculare;
  - obiectivele instruirii practice și evaluării: competențe generale, competențe specifice, unități de competență, competențe;
  - proiectarea curriculumului opțional și în dezvoltare locală.
3. Stabilirea corespondențelor dintre competențele de execuție și sociale și conținuturile de instruire.
4. Metode și procedee de instruire practică:
  - Clasificarea și caracteristicile grupelor de metode specifice instruirii practice;
  - Exemplificarea aplicării metodelor specifice instruirii practice;
  - Utilizarea metodelor de instruire centrate pe elev: lucrul în echipă, învățarea prin cooperare, metoda proiectului, problematizarea, studiul de caz.
5. Caracterizarea tipurilor de lecții specifice instruirii practice: lecția de formare și dezvoltare a competențelor de execuție, lecția de evaluare prin probă practică, lecția vizită.
6. Particularitățile mediului de instruire în atelierul școală.

7. Proiectarea demersului didactic: stabilirea lucrărilor de instruire practică în acord cu conținuturile programelor școlare, planificarea calendaristică, proiectarea unităților de învățare, proiectarea lecției.
8. Proiectarea instrumentelor de evaluare prin probe practice: formularea cerințelor, întocmirea baremului și a fișelor de observare.
9. Modalități de adaptare a instruirii practice pentru integrarea elevilor cu Cerințe Educaționale Speciale.
10. Integrarea abilităților cheie în activitatea de instruire practică.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit, I., Metode de învățământ, Polirom, București, 2006
2. Cociuba, P., ș.a. Perfecționarea lecției în școala modernă, Editura Economică, București, 2000
3. Cucos, C., Pedagogie, Ed. Polirom, Iași, 1996 revizuire 2002
4. Cristea, S. (coord) Curriculum pedagogic, EDP, București, 2006
5. Crețu, C., Curriculum diferențiat și personalizat, Ed.Polirom, Iași, 1998
6. Druță, M-E., Didactica disciplinelor economice, Ed. ASE, București, 2002
7. Ionescu, M., Radu, I., Didactica modernă, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1995
8. Iucu R., Formarea cadrelor didactice. Sisteme. Politici. Strategii. Humanitas 2006
9. Jinga, I., Negreț, I., Învățarea eficientă, EDITIS, București, 1994
10. Joița, E., Eficiența instruirii, EDP, București, 1998
11. Manolescu, M., Evaluarea școlară, Editura Meteor, București, 2006
12. Neacșu, I., Instruire și învățare, ediția a II-a, revizuită, EDP, București, 1999
13. Nițucă, C., Stanciu, I., Didactica disciplinelor tehnice, Editura Performantica, 2006
14. Onu, P., Luca, C., Introducere în didactica specialității – discipline tehnice și tehnologice, Editura Polirom, Iași, 2004
15. Onu, P., Luca, C., Didactica specialității, Editura „Gh. Asachi”, Iași, 2002
16. Radu, I., T., Evaluarea în procesul didactic, EDP, București, 2000
17. xxx Curriculum național (www.edu.ro)
18. xxx Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor școlare pentru aria curriculară „Tehnologii”, MECT

C. TEME PENTRU CONȚINUTURILE ȘTIINȚIFICE DE SPECIALITATE

1. Clasificarea fibrelor textile.
2. Comportarea fibrelor textile la agenții chimici folosiți în procesul de finisare.
3. Auxiliari chimici și coloranți folosiți în finisarea textilelor: apa în finisarea textilelor, condiții de calitate cerute apelor industriale.
4. Tehnologii și utilaje pentru pregătirea și albirea materialelor din fibre celulozice
  - Pregătirea partizilor: controlul materialelor textile, curățirea petelor de ulei, identificarea fibrelor.
  - Pârlirea țesăturilor: definiție, scopul operației, schema tehnologică a mașinii de pârlit cu flacăra.

- Descleierea țesăturilor: definiție, scopul operației, metode de descleiere.
  - Curățirea alcalină: definiție, scopul operației, metode de curățire alcalină, substanțe chimice utilizate la curățire.
  - Albirea : definiție, scopul operației,substanțe chimice utilizate la albire, parametri de lucru.
  - Mercerizarea: definiție, efecte obținute, substanțe chimice utilizate, parametri de lucru.
5. Tehnologii și utilaje pentru pregătirea materialelor din fibre proteice.
    - Spălarea materialelor din lână și tip lână: definiție, scopul operației, substanțe chimice utilizate, parametri de lucru.
    - Piuarea țesăturilor: definiție, scopul operației,substanțe chimice utilizate.
    - Carbonizarea : definiție, scopul operației, substanțe chimice utilizate.
    - Degomarea mătăsii naturale: definiție, scopul operației, substanțe chimice utilizate.
  6. Tehnologii și utilaje pentru vopsirea materialelor textile.
    - Clasificarea tehnologică a coloranților, noțiuni generale de vopsire, noțiuni de cinetica vopsirii, procedee de vopsire, rezistențele vopsirii.
    - Utilaje folosite pentru vopsirea fibrelor, firelor, țesăturilor și tricoturilor: schema tehnologică.
    - Vopsirea materialelor din fibre celulozice cu coloranți direcți, de cadă și reactivi.
    - Vopsirea materialelor din fibre proteice cu coloranți acizi.
  7. Tehnologii și utilaje pentru imprimarea materialelor textile.
    - Procedee de imprimare, proprietățile aglutinanților.
    - Imprimarea directă pe materialele din fibre celulozice cu coloranți de cadă, reactivi și pigmenți.
    - Imprimarea directă pe materialele din fibre proteice cu coloranți acizi și reactivi.
  8. Tehnologii și utilaje pentru apretarea materialelor textile.
    - Apretarea chimică a materialelor textile: efecte obținute, apreturi obișnuite, apreturi speciale (neșifonabilizarea, hidrofugarea, impermeabilizarea, ignifugarea)
    - Apretarea mecanică a materialelor textile: termofixarea, scămoșarea, tunderea,călcarea; scopul și principiul operațiilor, scheme tehnologice.

BIBLIOGRAFIE

1. Bucurenci E.	Utilajul și tehnologia meseriei – finisor produse textile	Editura Didactică și Pedagogică, București, 1993
2. Grigoriu, A.. Coman L	Bazele finisării materialelor textile	Editura Tehnopress Iași 2001
3. Ianc G. ș.a.	Auxiliar curricular pentru clasa a IX-a, Școala de arte și meserii, domeniul textile - pielărie	M.Ed.C. – C.N.D.Î.P.T., București 2004
4. Ieacobeanu I. și Cociu V.	Materii prime și materiale folosite în industria ușoară	Editura Didactică și Pedagogică R.A., București 1997
5. Merticaru V., Giurgiu D.	Materii prime textile	Editura Economică Preuniversitaria, București, 2001
6. Țiglea R. ș.a.	Pregătire de bază în industria ușoară – instruire teoretică	Editura Oscar Print 2006
7. Țiglea R. ș.a.	Pregătire de bază în industria ușoară – instruire practică	Editura Oscar Print 2006

